

อิทธิพลนิทานไทยเรื่องแก้วหน้าม้าที่มีต่อนิยายจีนแปลงเรื่องเจิ้งฮองเฮา

The Influence of the Thai Tale “Kaeo Na Ma” on the Chinese Annals Imitation Novel “Cheng Hong Hao”

พัชรินทร์ อนันต์ศิริวัฒน์^{1*}Patcharin Anunsiriwat^{1*}

Received: June 18, 2018

Revised: October 19, 2018

Accepted: November 1, 2018

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบโครงเรื่อง ลักษณะตัวละครเอกและตัวละครรองฝ่ายร้าย ระหว่างนิทานเรื่องแก้วหน้าม้ากับนิยายเรื่องเจิ้งฮองเฮา เพื่อสะท้อนให้เห็นว่า เนื้อเรื่องนิทานไทยแก้วหน้าม้ามีอิทธิพลต่อการแต่งนิยายจีนเรื่องเจิ้งฮองเฮา ซึ่งแต่งโดยนักประพันธ์ไทย ผลการวิจัยพบว่า เมื่อเปรียบเทียบส่วนที่เหมือนกันมี 3 ประการคือ 1) โครงเรื่อง ได้แก่ โครงเรื่องใหญ่ซึ่งเป็นความขัดแย้งระหว่างเมือง 2) โครงเรื่องย่อยซึ่งเป็นความขัดแย้งระหว่างตัวละครเอกหญิงกับตัวละครเอกชาย ความขัดแย้งระหว่างตัวละครเอกหญิงกับตัวละครรองหญิงและชายฝ่ายร้าย 3) ลักษณะเด่นและอุปนิสัยของตัวละครเอกทั้งหญิงและชาย ตัวละครรองฝ่ายร้าย มีส่วนที่ต่าง 1 ประการคือ จำนวนตัวละครรองหญิงฝ่ายร้ายที่เป็นชายาตัวละครเอกชายในเรื่องแก้วหน้าม้ามีเพียงคนเดียว ส่วนเรื่องเจิ้งฮองเฮามี 4 คน ตัวละครรองชายฝ่ายร้ายที่เป็นปรปักษ์กับตัวละครเอกหญิงในเรื่องแก้วหน้าม้าเป็นยักษ์ ส่วนเรื่องเจิ้งฮองเฮาเป็นเต้าหยินหรือนักบวช จึงอนุมานได้ว่า ผู้แต่งนิยายจีนเรื่องเจิ้งฮองเฮาน่าจะได้รับอิทธิพลบางประการมาจากนิทานไทยเรื่องแก้วหน้าม้า ส่วนที่ต่างน่าจะสืบมาจากเรื่องเจิ้งฮองเฮามีเค้าโครงเรื่องและเนื้อหาบางประการที่ได้รับอิทธิพลจากวรรณกรรมแปลจีนเรื่องเสียดก๊กและห้องสิน

คำสำคัญ : แก้วหน้าม้า, เจิ้งฮองเฮา, อิทธิพล

Abstract

This research study aimed to compare the plot of “Kaeo Na Ma” and that of “Cheng Hong Hao” which included the physical appearances and characteristics of the female protagonists, the

^{1*} ภาควิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร Email: yangpatcharina@yahoo.co.th

^{1*} Department of Thai Language, Faculty of Humanities, Naresuan University, Email: yangpatcharina@yahoo.co.th

male protagonists, the female antagonists and the male antagonists in order to demonstrate that the contents of the Thai tale “Kaeo Na Ma” influenced the composition of the Chinese literature “Cheng Hong Hao” written by a Thai author. The research results show that there were 3 similarities: 1) The plot in which the main plot concerned the conflicts between cities; 2) The subplot concerned the conflicts between the female protagonist and the male protagonist as well as those between the female protagonist and the female and male antagonists; and 3) The main features and characteristics of the characters were as follows: regarding the female and male protagonists and the female and male antagonists, there was one difference; that is, there is only one female antagonist who is the wife of the male protagonist in “Kaeo Na Ma” whereas there are four in “Cheng Hong Hao”. The male antagonist who is the enemy of the female protagonist in “Kaeo Na Ma” is a demon whereas his counterpart in “Cheng Hong Hao” is Tao Yin. It could, therefore, be assumed that the author of the Chinese Novel “Cheng Hong Hao” could have been influenced by the Thai tale of “Kaeo Na Ma”. The differences in some of the plots and contents of the two stories could be attributed to the influence of the Thai translations of the Chinese literary works “Liad Kok” and “Hong Sin”.

Keywords: Kaeo Na Ma, Cheng Hong Hao, influence

บทนำ

สมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้นยุครัชกาลที่ 1 พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เจ้าพระยาพระคลัง (หน) เป็นผู้อำนวยการแปลวรรณกรรมพงศาวดารจีนเรื่องสามก๊ก และสมเด็จพระเจ้าหลานเธอ กรมพระราชวังหลังทรงเป็นผู้อำนวยการแปลพงศาวดารจีนอีกเรื่องหนึ่งคือไซ่ฮั่น ต่อมาในสมัยรัชกาลที่ 2 พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัยทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้มีการแปลเรื่องเสียดก๊กและห้องสิน สิ่งที่น่าสนใจก็คือวรรณกรรมพงศาวดารจีนเรื่องเสียดก๊กมีตัวละครหญิงชื่อจงลี้ฉุนเป็นสตรีที่มีรูปร่างหน้าตาไม่สวย แต่มีสติปัญญาเฉลียวฉลาดและกล้าหาญคล้ายนางวารีในพระอภัยมณี เคยมีผู้วิเคราะห์ไว้ว่าบทบาทนางจงลี้ฉุนน่าจะมีอิทธิพลต่อความคิดสุนทรภู่ในการสร้างตัวละครเช่นนางวารี ดังความตอนหนึ่งในหนังสืออิทธิพลวรรณกรรมต่างประเทศที่มีต่อวรรณกรรมไทย (เรีนฤทัย สัจจพันธุ์, 2531) เขียนไว้ว่า

วรรณกรรมแปลพงศาวดารจีนเรื่องเสียดก๊กมีตัวละครหญิงชื่อจงลี้ฉุนเป็นสตรีที่มีรูปร่างหน้าตาไม่สวย แต่มีสติปัญญาเฉลียว เธอกล้าหาญที่จะเข้าไปขอตำแหน่งภรรยาหลวงจากพระเจ้าอยู่อย่างแห่งเมืองเจ้ ซึ่งภายหลังพระเจ้าอยู่อย่างก็ต้องยอมรับนางจงลี้ฉุนเป็นภรรยาหลวงเพราะเป็นผู้ที่มีสติปัญญาดี บทบาทของนางจงลี้ฉุนในเสียดก๊กจึงน่าจะมีอิทธิพลต่อสุนทรภู่ในการจินตนาการสร้างตัวละครหญิงคือ นางวาลีในเรื่องพระอภัยมณีให้รูปร่างหน้าตาไม่สวย ทั้งมีบทบาทและพฤติกรรมที่คล้ายคลึงกันกับนางจงลี้ฉุนตรงที่นางวาลีก็กล้าเข้าไปขอเป็นนางห้ามของพระอภัยมณี โดยให้เหตุผลว่าแม่ตนเองไม่สวยแต่มีวิชาความรู้ที่จะช่วยทำให้พระอภัยมณีมีเกียรติภูมิแผ่ไพศาล ความว่า

นางทูลว่าที่น้องนี้รูปชั่ว	ก็รู้ตัวมันคงไม่สงสัย
แต่แสนงามความรู้อยู่ในใจ	เหมือนเพชรไพฑูริย์ผ้าไม่ราศี
แล้วหมายว่าเฝ้าฝ่าพระบาทก็มีห้าม	ล้วนนางงามเคยประณตบทศรี
แต่หญิงมีวิชาเช่นข้านี้	ยังไม่มีไม่เคยเลยทั้งนั้น

จึงอุทิศส่วยหมายยอมผ่อนประณต
บรรดาผู้มีวิชาสารพัน
แม้ทรงศักดิ์รักโฉมประโลมสวาท
ก็ผิดอย่างทางทำเนียมประเพณี
ขอพระองค์ทรงตรึกให้ลึกซึ้ง
อันรูปหญิงพริ้งเพริศล้ำเลิศลักษณ์

ให้พระยศใหญ่ยิ่งทุกสิ่งสรรพ
จะหมายมั่นพึ่งพาบารมี
ไม่เลี้ยงปราชญาไว้บำรุงซึ่งกรุงศรี
เห็นคนดีจะไม่มาสามีกักดี
เป็นที่พึ่งแผ่ไปพึ่งไทรจักร
ดีแต่รักรอนราญการโลกีย์

(รินฤทัย สัจจพันธุ์, 2531 : 333-331)

วิเชียร เกษประทุม (2551) ได้อธิบายที่มาของเรื่องแก้วหน้าม้าว่า “เป็นนิทานพื้นบ้านของไทยที่เล่าสืบต่อกันมาเป็นเวลาช้านาน จัดเป็นนิทานปรัมปราที่มีเนื้อเรื่องซึ่งคนรุ่นใหม่อาจไม่เคยได้ยินได้ฟัง อย่างไรก็ตาม ไม่ปรากฏชัดเจนว่า ผู้ใดเป็นผู้ประพันธ์ แต่เพียงปรากฏเป็นลายลักษณ์อักษรอย่างชัดเจนครั้งแรกว่า กรมหลวงภูวเนตรนรินทรฤทธิ์เป็นผู้เรียบเรียงเป็นบทละครนอกในสมัยรัชกาลที่ 3”

ถาวร สิกขโกศล (2550) ได้อธิบายที่มาของเรื่องเงี้ยวองเฮาว่า “เมื่อหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครองปี พ.ศ. 2475 ... นิยายจีนที่ขายดีที่สุดในช่วงนั้นไม่ใช่ นิยายอิงพงศาวดารจีนที่เคยพิมพ์มาแล้ว หากแต่เป็นนิยายทำนองจักร ๆ วงศ์ ๆ ของเราซึ่งได้แก่ เงี้ยวองเฮา เป็นเรื่องความเก่งกล้าสามารถของนางเอกคือเงี้ยวองเฮา ที่มีรูปร่างอัปลักษณ์หน้าดำ แต่รบเก่งเป็นลูกศิษย์อาจารย์ผู้วิเศษ ภายหลังถอดรูปได้ ”

จากข้อมูลข้างต้นสะท้อนให้เห็นว่า เนื้อเรื่องเงี้ยวองเฮานั้นเป็นนิยายจีนแปลงที่นอกจากจะได้รับอิทธิพลจากวรรณกรรมแปลพงศาวดารจีนแล้ว ก็น่าจะได้รับอิทธิพลมาจากนิทานที่มีเนื้อเรื่องทำนองจักร ๆ วงศ์ ๆ ด้วย ผู้วิจัยจึงมีจุดประสงค์ที่จะวิเคราะห์เปรียบเทียบเรื่องแก้วหน้าม้ากับเงี้ยวองเฮา เพื่อสะท้อนให้เห็นว่าเนื้อหาของวรรณกรรมประเภทนิทานไทยเรื่องแก้วหน้าม้านั้นมีอิทธิพลบางประการต่อการแต่งเนื้อเรื่องเงี้ยวองเฮา ดังข้อมูลที่จะวิเคราะห์ในเนื้อหาบทความ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบโครงเรื่องระหว่างนิทานเรื่องแก้วหน้าม้ากับนิยายเรื่องเงี้ยวองเฮา
2. เพื่อเปรียบเทียบลักษณะตัวละครเอกและตัวละครรองฝ่ายร้ายทั้งชายและหญิงระหว่างนิทานไทยเรื่องแก้วหน้าม้ากับนิยายจีนแปลงเรื่องเงี้ยวองเฮา

ขอบเขตการวิจัย

1. เปรียบเทียบโครงเรื่องแก้วหน้าม้าฉบับของ วิเชียร เกษประทุม ที่ตีพิมพ์ ปีพ.ศ. 2551 กับโครงเรื่องนิยายจีนแปลงเรื่องเงี้ยวองเฮาของ ป.ร. ที่ตีพิมพ์ ปี พ.ศ. 2550
2. เปรียบเทียบลักษณะเด่นและอุปนิสัยของตัวละครเอกและตัวละครรองฝ่ายร้ายทั้งชายและหญิงระหว่างเรื่องแก้วหน้าม้าฉบับของวิเชียร เกษประทุมที่ตีพิมพ์ ปีพ.ศ. 2551 กับตัวละครเอกและตัวละครรองฝ่ายร้ายทั้งชายและหญิงในเรื่องเงี้ยวองเฮาของ ป.ร. ที่ตีพิมพ์ 2550

วิธีดำเนินการวิจัย

1. รวบรวมและศึกษาข้อมูลเรื่องแก้วหน้าม้าและเรื่องเงี้ยวองเฮา
2. การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีการเปรียบเทียบในลักษณะวรรณคดีเปรียบเทียบความเหมือนและความต่างระหว่างโครงเรื่องหลัก โครงเรื่องรอง รวมทั้งลักษณะเด่นและอุปนิสัยตัวละครเอกและตัวละครรองฝ่ายร้ายทั้งชาย

และหญิงที่ปรากฏในนิทานไทยเรื่องแก้วหน้าม้ากับนิยายจีนแปลงเรื่องเจิ้งฮองเฮา

ผลการวิจัย

การเปรียบเทียบวรรณกรรมประเภทนิทานไทยเรื่องแก้วหน้าม้ากับวรรณกรรมจีนแปลงเรื่องเจิ้งฮองเฮาสามารถสะท้อนให้เห็นว่าวรรณกรรมที่แต่งก่อนอาจจะมีอิทธิพลต่อวรรณกรรมที่แต่งในภายหลังได้ โดยการเปรียบเทียบลักษณะที่เหมือนกัน

1.เปรียบเทียบโครงเรื่อง

1.1 โครงเรื่องใหญ่ คือ โครงเรื่องหลักของวรรณกรรมทั้งเรื่องแก้วหน้าม้าและเจิ้งฮองเฮาแสดงถึงเป็นความขัดแย้งระหว่างตัวละครกับตัวละคร มีดังนี้

1.1.1. เรื่องแก้วหน้าม้า

โครงเรื่องใหญ่คือ ความขัดแย้งระหว่างตัวละครกับตัวละครคือ มนุษย์กับยักษ์ เนื่องจากยักษ์ยกกองทัพมารุกรานเมืองมิดิลาที่เป็นเมืองมนุษย์ ตัวละครเอกฝ่ายหญิงแก้วหน้าม้าอาสาเป็นแม่ทัพนำกองทัพเมืองมิดิลาออกไปสู้รบกับกองทัพยักษ์สามครั้ง ได้แก่ ครั้งแรกแม่ทัพยักษ์คือยักษ์พาลราช ครั้งที่ 2 แม่ทัพยักษ์คือยักษ์ประกายมาศ ครั้งที่ 3 แม่ทัพยักษ์คือยักษ์ประกายกรต เหตุการณ์ของความขัดแย้งมีดังนี้

ความขัดแย้งระหว่างนางมณีรัตนาหรือแก้วหน้าม้ากับยักษ์พาลราช เกิดขึ้นเพราะนางแก้วหน้าม้าต้องการช่วยพระปิ่นทอง ซึ่งทรงเป็นคู่ครองของเธอที่ทรงหลงเข้าไปในเมืองยักษ์ ให้รอดพ้นจากภยันตราย ที่สุดแก้วหน้าม้าได้ชัยชนะ ฆ่ายักษ์พาลราชสำเร็จ

ความขัดแย้งระหว่างนางมณีรัตนาหรือแก้วหน้าม้ากับยักษ์ประกายมาศ ยักษ์ประกายมาศต้องการแก้แค้นให้ยักษ์พาลราชจึงยกกองทัพมารุกรานเมืองมิดิลา ซึ่งผลปรากฏว่า แก้วหน้าม้าสามารถฆ่ายักษ์ประกายมาศสำเร็จ

ความขัดแย้งระหว่างนางมณีรัตนาหรือแก้วหน้าม้ากับยักษ์ประกายกรต ซึ่งเป็นเพื่อนยักษ์ประกายมาศ ยักษ์ประกายกรตต้องการแก้แค้นแทนเพื่อนยักษ์ประกายมาศจึงยกกองทัพมารุกรานเมืองมิดิลา ซึ่งผลปรากฏว่าแก้วหน้าม้าก็สามารถฆ่ายักษ์ประกายกรตได้อีกตน ในระหว่างที่สู้รบกันในครั้งนี้ นางแก้วหน้าม้าก็คลอดิดาผาแฝด 3 คน ซึ่งเกิดจากการที่เธอเคยมีความสัมพันธ์อันสามิภรรยากับพระปิ่นทอง

1.1.2. เรื่องเจิ้งฮองเฮา

โครงเรื่องใหญ่ คือ ความขัดแย้งระหว่างความขัดแย้งระหว่างก๊กต่าง ๆ ในประเทศจีนในยุคชุนชิวต่อจ้านกั๋ว มีดังนี้ ความขัดแย้งระหว่างเจิ้งฮองเฮาแม่ทัพเมืองซีก๊กกับแม่ทัพเมืองเอี้ยนก๊ก เมื่อสู้รบกันระหว่างสองกองทัพ ผลปรากฏว่าเจิ้งฮองเฮารบชนะเอี้ยนตั้งกงจูแม่ทัพเมืองเอี้ยนก๊ก

ความขัดแย้งระหว่างเจิ้งฮองเฮาแม่ทัพเมืองซีก๊กกับแม่ทัพเมืองเตียวก๊ก เมื่อสู้รบกันระหว่างสองกองทัพ ผลปรากฏว่าเจิ้งฮองเฮารบชนะเนียมพวยและนางเนียมไซฮวยแม่ทัพเมืองเตียวก๊ก

ความขัดแย้งระหว่างเจิ้งฮองเฮาแม่ทัพเมืองซีก๊กกับไต้วเซ่งอ่อง จิวกวยม๊กไฮ้วแม่ทัพเมืองฉ้อ เมื่อสู้รบกันระหว่างสองกองทัพ ผลปรากฏเจิ้งฮองเฮารบชนะไต้วเซ่งอ่อง จิวกวยม๊กไฮ้วแม่ทัพเมืองฉ้อ

ความขัดแย้งระหว่างเจิ้งฮองเฮาแม่ทัพเมืองซีก๊กกับแม่ทัพเมืองเฉ่าก๊ก เมื่อสู้รบกันระหว่างสองกองทัพ ผลปรากฏว่าเจิ้งฮองเฮารบชนะนางเฉ่าหลิมกงจูแม่ทัพเมืองเฉ่าก๊ก

จากข้อมูลการเปรียบเทียบโครงเรื่องใหญ่ทั้งสองเรื่องในส่วนที่เหมือนกันคือ ตัวละครเอกหญิงทั้งสองเรื่องมีความขัดแย้งกับตัวละครรองที่เป็นแม่ทัพอีกเมืองหนึ่งเพราะเธอจำเป็นต้องทำสงครามป้องกันบ้านเมืองแทนตัวละครเอกชายต่างกันตรงรายละเอียดว่า เรื่องแก้วหน้าม้าแม่ทัพอีกฝ่ายหนึ่งคือตัวละครรองชายฝ่ายร้ายเป็นยักษ์ 3 ตน ความขัดแย้งเกิดจากสาเหตุการแก้แค้นส่วนตัว ส่วนเรื่องเจิ้งฮองเฮาแม่ทัพอีกฝ่ายหนึ่งมีทั้งตัวละครรองหญิงและชาย

ความขัดแย้งมีสาเหตุมาจากเรื่องการเมืองการปกครอง ซึ่งส่วนนี้ น่าจะได้รับอิทธิพลจากวรรณกรรมแปลงศาวดารจีนเรื่องเสียดก๊ก

1.2 เปรียบเทียบโครงเรื่องย่อ

1.2.1 โครงเรื่องย่อ คือ โครงเรื่องรองจากโครงเรื่องใหญ่ของวรรณกรรมทั้งเรื่องแก้วหน้าม้าและเงืงฮองเฮาเป็นความขัดแย้งของตัวละครเอกหญิงกับตัวละครเอกชาย และความขัดแย้งระหว่างตัวละครเอกหญิงกับตัวละครรองหญิงและชายฝ่ายร้าย

1) เรื่องแก้วหน้าม้า

ความขัดแย้งระหว่างนางมณีรัตนหรือแก้วหน้าม้ากับพระปิ่นทอง มีดังนี้

นางมณีรัตนหรือแก้วหน้าม้าเป็นหญิงชาวบ้านส่วนพระปิ่นทองเป็นพระโอรสของท้าวภูตเจ้าเมืองมิลิตา ความขัดแย้งเกิดจากพระปิ่นทองทรงจำใจรับนางแก้วหน้าม้าเป็นมเหสีเพราะว่าของพระปิ่นทองได้ลอยไปตกในที่แก้วหน้าม้าอาศัยอยู่ เธอจึงเก็บไว้ เมื่อพระปิ่นทองตามมาเพื่อทรงทวงว่าคืน แก้วหน้าม้ามีขอแม่ ขอให้พระองค์ทรงสัญญากับเธอว่า ถ้าคืนว่าให้แล้วจะต้องรับเธอไปอภิเษกเป็นมเหสี พระปิ่นทองทรงสัญญาเพื่อแก้ปัญหาเฉพาะหน้าไปเท่านั้นเอง ไม่ทรงคิดจะทำตามสัญญา เพราะทรงรังเกียจว่าแก้วหน้าม้าหน้าตาเหมือนม้าดูลึกลับ จึงไม่คู่ควรจะเป็นมเหสีของพระองค์ เมื่อกลับถึงเมืองหลวงพระปิ่นทองทรงเพิกเฉยไม่ปฏิบัติตามข้อสัญญา แก้วหน้าม้าจึงต้องเป็นฝ่ายเดินทางไปเมืองหลวงเพื่อทวงสัญญากับพระปิ่นทอง เมื่อพระมารดาคือพระนางนันทาทรงทราบเรื่องจึงตรัสว่า พระปิ่นทองจะเป็นกษัตริย์ในวันหน้าต้องรักษาคำพูด ควรทำตามสัญญายอมรับแก้วหน้าม้ามาอภิเษกเป็นมเหสี พระปิ่นทองทรงทำตามคำแนะนำของพระนางนันทาทอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ แต่พระองค์ก็ทรงร่วมมือกับพระบิดาคือท้าวภูตหาหนทางกำจัดแก้วหน้าม้าทางอ้อม โดยทรงมีขอแม่ว่าแก้วหน้าม้าต้องไปยกเขาพระสุเมรุมาวางไว้ในบริเวณพระราชวังภายใน 7 วัน เพราะทรงคาดว่าแก้วหน้าม้าจะประสบภัยอันตรายถึงตายในป่าเขาหรือไม่ก็ต้องทำไม่สำเร็จ พระองค์จะได้ยกเลิกการแต่งตั้งเธอเป็นพระมเหสี แต่ปรากฏว่าเมื่อแก้วหน้าม้าเดินทางออกจากเมืองหลวงพบฤๅษีตนหนึ่งช่วยสอนวิชาสู้รบป้องกันตนให้ สอนมนต์มนต์คาถาให้แก้วหน้าม้า มีหน้าซำยังให้เรือเหาะและมีดวิเศษแก่เธออีกด้วย แก้วหน้าม้าจึงยกภูเขาพระสุเมรุมาวางไว้ในบริเวณพระราชวังเมืองมิลิตาได้สำเร็จ พระปิ่นทองทรงจึงจำเป็นต้องยอมรับแก้วหน้าม้าเป็นมเหสี ตามสัญญา แต่พระปิ่นทองก็ไม่ทรงยินยอมให้นางแก้วหน้าม้าเข้าใกล้พระองค์ ทั้งไม่ทรงบรรทมร่วมห้องกับแก้วหน้าม้า พระองค์ยังคงรังเกียจความอัปลักษณ์ของเธอ จากนั้นก็ทรงหนีไปอภิเษกกับทศมาลี พระธิดาของเจ้าเมืองโรมวิถี เพราะทรงพอพระทัยที่ทศมาลีมีหน้าตางดงาม แก้วหน้าม้าจึงตามไปตั้งเมืองโรมวิถี เธอได้อาศัยอยู่นอกเมืองคอยโอกาสพบพระปิ่นทองในลักษณะที่ถอดรูปม้าออกกลายเป็นหญิงสาวที่งดงาม เมื่อพบกันด้วยนิสัยเจ้าชู้ พระปิ่นทองแม้ทอดพระเนตรเห็นเพียงครั้งเดียวก็ทรงหลงรักได้แก้วหน้าม้าเป็นภรรยาโดยไม่ทราบว่าเป็นหญิงคนนี้เป็นแก้วหน้าม้า ทรงประทานอำมรงค์ไว้เป็นที่ระลึกเมื่อพบกันอีกครั้งนางแก้วหน้าม้ารูปร่างหน้าตาอัปลักษณ์เหมือนเดิมและทูลว่ามีโอรสกับพระปิ่นทองชื่อปิ่นแก้ว พระองค์จึงไม่เชื่อว่าเป็นโอรสของพระองค์และตรัสต่อว่าแก้วหน้าม้า โทก แต่พระปิ่นทองก็งานด้วยหลักฐานคือพระอำมรงค์ ที่พระองค์ทรงประทานให้แก่นางแก้วหน้าม้าตอนที่ถอดรูปเป็นสาวน้อยหน้าตางดงามจึงต้องยอมรับเป็นโอรสของตนทั้ง ๆ ที่ไม่แน่ใจ ดั่งเนื้อความว่า

“ลูกของใครก็ไม่รู้เจ้ามีหลักฐานอะไรมายืนยันว่าเป็นลูกของเรา”

“พระองค์ดูหน้าลูกซิเพคะว่า เหมือนใครและที่ข้อมือมีแหวนของใครผูกอยู่ ไขแหวนของพระองค์หรือไม่เพคะ โธเอ๋ยลูกของตัวเองแท้ ๆ ไม่ยอมรับ ดีแล้วเมื่อไม่มีพ่อที่ไว้ตรงนี้แหละ” พูดแล้วนางก็เดินออกไป ทิ้งให้ลูกร้องอยู่ตามลำพัง

(วิเชียร เกษประทุม. 2551 : 39-40)

เมื่อพระปิ่นทองทรงต้องมนต์เสน่ห์ของทศมาลี ได้เสด็จไปเมืองโรมวิถีอภิเษกกับทศมาลีไม่กลับเมืองมิลิตา เมื่อ

แก้วหน้าม้ากับสร้อยสุวรรณและจันทร์สุดามาตาม ก็ทรงหลงเชื่อทำยูงของทัตมาลีและปิ่นศิลป์ชัย ทรงสั่งจำขังสตรี ทั้งสามคนไว้ในคุกหลวง ต่อพระปิ่นแก้วเดินทางมาช่วยแก้ไขเรื่องการทำให้พระปิ่นทองได้สำเร็จ ภายหลังความขัดแย้งของตัวละครทั้งสองยุติลง เพราะแก้วหน้าม้ายินยอมถอดรูปหน้าม้าออกตลอดชีวิต เมื่อกลายเป็นหญิงสาวหน้าตา สวยงาม พระปิ่นทองจึงเลิกรังเกียจแก้วหน้าม้าและยอมรับเป็นมเหสีอย่างเต็มพระทัย

2) เรื่องเจ้ฮองเฮา

ความขัดแย้งระหว่างเจ้ฮองเฮากับพระเจ้าซีชวนอ่อง มีดังนี้

พระเจ้าซีชวนอ่องเป็นชายหนุ่มที่เจ้าซูโปรดปรานสตรีที่รูปร่างหน้าตาสวยงาม พระองค์มีสนมคนโปรดคือ นางเดี่ยว วัยหง่อตำแหน่งเป็นตังเกง นางกอกิมเหนยตำแหน่งเป็นไซเกง นางกิมฮวยท้อตำแหน่งเป็นกิมบักเกง นางกวงไชฮวย ตำแหน่งกวงนำเกง และนางก้านลิ้นอื่น ๆ อีกร้อยยี่สิบนาง วันหนึ่งพระองค์สุบินประหลาดว่า เทวดามามอบดอกไม้สีขาวมีกลิ่นหอม แต่ไปสิดำมีรสขมให้ กุณซื่อทำนายว่ามีดาวคู่บารมีมาจุติช่วยกำจัดศัตรูบ้านเมือง จึงแนะนำให้พระเจ้าซีชวนอ่องประพาสป่าแล้วจะพบสตรีคู่บารมีนางนี้ พระเจ้าซีชวนอ่องบังเอิญควมม้าตามกระต่ายเข้าไปในอุทยานของเจ้ฮองเฮียม แล้วถูกพงไม้กั้วของเจ้ฮองเฮียมลอมยมาคล้องพระคอของพระองค์เพื่อเลือกคู่ พระเจ้าซีชวนอ่องทรงจำพระทัยต้องประทานของหมั้น ได้แก่ พระธำรงค์เพชร กำไลหยก สายรัดเอว หยกสลักเป็นตราประจำแผ่นดินไว้ให้ เจ้ฮองเฮียมเป็นหลักฐาน ส่วนเจ้ฮองเฮียมมอบปิ่นมุกแก่พระเจ้าซีชวนอ่องเป็นของหมั้นพระเจ้าซีชวนอ่องทรงสัญญาว่าจะส่งขุนนางผู้ใหญ่มารับเจ้ฮองเฮียมเข้าเมืองหลวงอภิเษกเธอเป็นองเฮา แต่เมื่อทรงกลับถึงเมืองหลวงพระเจ้าซีชวนอ่องก็ไม่ทรงปฏิบัติตามสัญญา เจ้ฮองเฮียมจึงต้องติดตามมาเมืองหลวงเพื่อทวงสัญญา กุณซื่ออันเอ็งเกลี้ยกล่อมให้ พระเจ้าซีชวนอ่องทรงทำตามสัญญา แต่งตั้งเจ้ฮองเฮียมเป็นองเฮา แต่พระเจ้าซีชวนอ่องก็ทรงหาวิธีการที่จะกำจัดเจ้ฮองเฮาหลายหนแต่ทำไม่สำเร็จ เช่น หลอกให้เจ้ฮองเฮาไปอยู่ในตำหนักเจียวเอียงเก็งซึ่งมีปีศาจซ่อนตัวอยู่เพื่อให้ถูกปีศาจฆ่าตาย แต่กลับกลายเป็นว่าปีศาจนั้นเป็นพวกของเซียนหญิงห้าองค์มารอบเจ้ฮองเฮา เพื่อมอบของขวัญและสอนเวทมนต์คาถาให้ ทั้งมอบตำราพิชัยสงครามให้เจ้ฮองเฮา ไว้ใช้อีกด้วย อย่างไรก็ตามพระองค์ก็ไม่ทรงไปร่วมหลับนอนกับหญิงที่หน้าตาอัปลักษณ์ แม้จะยินยอมให้นำนางอยู่ในวังก็ตาม จนกระทั่งเมืองเอี้ยนก๊กยกกองทัพมารุกรานเมืองซีก๊ก พระเจ้าซีชวนอ่องจึงจำต้องเสด็จไปหานางเจ้ฮองเฮียมเพื่อขอธำรงค์ให้เป็นแม่ทัพนำกองทัพออกไปสู้รบกับกองทัพเมืองเอี้ยนก๊ก ในคืนนั้นเซียนหญิง 5 องค์มาช่วยทำให้เจ้ฮองเฮียมถอดรูปอัปลักษณ์ออกกลายเป็นหญิงสาวที่งดงามทำให้พระเจ้าซีชวนอ่องทรงหลงใหลและมีความสัมพันธ์กับ เจ้ฮองเฮา แต่เมื่อถึงรุ่งเช้าก็พบว่าเธอมีรูปร่างหน้าตาอัปลักษณ์เช่นเดิม พระองค์ก็รีบเสด็จหนี เมื่อเจ้ฮองเฮาทำสงครามได้ชัยชนะกลับมา พระเจ้าซีชวนอ่องทอดพระเนตรเห็นว่าทรงตั้งครุฑ พระเจ้าซีชวนอ่องก็กล่าวหาว่า เจ้ฮองเฮาตั้งครุฑได้อย่างไร เจ้ฮองเฮาก็ทรงกริ้วมากที่พระเจ้าซีชวนอ่องตรัสเช่นนั้น ดังความตอนหนึ่งว่า “เจ้าจากเราไปเพียงสี่เดือนเศษ เจ้าลองก้มลงมองดูตัวเจ้าทีหรือว่ามีสิ่งใดผิดปกติไปบ้าง แล้วจงอธิบายให้เราฟังทีหรือว่านี่เนื่องมาจากสาเหตุอันใด” เจ้ฮองเฮาได้ทรงฟังดังนั้นก็ทรงพระพิโรธเพราะต้องทรงได้รับความอับยศอดสู้อย่างถึงขนาด จึงมีอาจกลั่นพระโทะสะเอาไว้ได้ ทรงทะเล่ลุกขึ้นยกพระหัตถ์ชี้พระพักตร์พระสวามี พลาจตรัสตวาดขึ้นดังลั่นไปทั่วท้องพระโรงว่า “น้อยหรืออ้ายฮุนกุนเจ้าซีชวนอ่อง กูตั้งหน้าทำแต่ความดีช่วยดับร้อนให้แก่เมืองอย่างมีจิตชีวิตตัวถึงเพียงนี้แล้ว มึงยังมีเห็นความดีของกูแม้แต่สักน้อยหนึ่ง ตั้งหน้าแต่จะหาความผิดเอาแก่กู โดยปราศจากความละเอียดรอบาปมิได้หยุดหย่อน การที่ร่างกายของกูมีอันเปลี่ยนแปลงมึงก็รู้อยู่เต็มอกแล้วว่าเกิดจากสาเหตุอันใด ไยจะต้องมาซักถามความจากกูด้วยเล่า ” (ป.ร. 2550 : 417-418)

ต่อมาเจ้ฮองเฮาฆ่านางสนมคนโปรดของพระเจ้าซีชวนอ่องเพราะโกรธที่สนมคนนั้นลอบวางยาพิษจะฆ่าเธอ พระเจ้าซีชวนอ่องพิโรธมากใช้ดาบฟันคอเจ้ฮองเฮาแต่ก็ฟันไม่เข้า สั่งให้ทหารใช้ไฟคลอกเจ้ฮองเฮาแต่ก็ไม่ตาย สั่งให้นำเจ้ฮองเฮาไปฝังดินหรือไปถ่วงน้ำก็ไม่ตาย นอกจากนี้ยังมีเหตุการณ์ที่ทำให้พระเจ้าซีชวนอ่องพิโรธ ถึงกับทรงสั่งขังเจ้ฮองเฮาไว้ในคุกถึงสามครั้ง ทั้ง ๆ ที่เจ้ฮองเฮามีความชอบช่วยป้องกันบ้านเมืองจากภัยสงคราม ทั้งหมด

เป็นด้วยรังเกียจ รูปร่างหน้าตาที่ดูอัปลักษณ์ พระเจ้าซีซอน้องจึงมีพระทัยลำเอียงทุกครั้งที่เจ้ของเขามีเรื่องกับสนมคนโปรดของพระองค์ ภายหลังความขัดแย้งระหว่างบุคคลทั้งสองยุติลงได้ เพราะเธอพ้นคำสาปแล้ว เขียนหญิงได้มาช่วยถอดรูปอัปลักษณ์ของเจ้ของเฮาออกตลอดชีวิต พระเจ้าซีซอน้องจึงไม่รังเกียจและยอมรับเธอเป็นองเฮาอย่างเต็มพระทัย

จากข้อมูลการเปรียบเทียบโครงเรื่องย่อยของทั้งสองเรื่องในส่วนที่เหมือนกันคือ โครงเรื่องย่อยเป็นความขัดแย้งระหว่างตัวละครเอกหญิงกับตัวละครเอกชาย เพราะตัวละครเอกชายรังเกียจรูปร่างหน้าตาที่อัปลักษณ์ของตัวละครเอกหญิง ไม่ต้องการรับเป็นภรรยาเอก จึงหาวิธีการกำจัดแต่ก็ไม่สำเร็จ ต่อเมื่อพบว่าตัวละครเอกหญิงถอดรูปอัปลักษณ์ทิ้งแล้วกลายเป็นหญิงสาวที่งดงามก็รักใคร่จึงมีความสัมพันธ์ฉันสามีภรรยา กับเธอ เมื่อเธอกลับไปอัปลักษณ์อีกครั้งตัวละครเอกชายก็รังเกียจเธออีก และกล่าวหาว่าบุตรคนแรกไม่ใช่บุตรของตนเนื่องจากตอนที่มีความสัมพันธ์กับตัวละครเอกหญิง เธอได้ถอดรูปอัปลักษณ์ออกไปจึงดูงดงาม บางครั้งความขัดแย้งรุนแรงถึงขั้นตัวละครเอกชายสั่งจำขังตัวละครเอกหญิง ความต่างคือตัวละครเอกชายในเรื่องเจ้ของเฮาขัดแย้งกับเจ้ของเฮารุนแรงมากกว่าตัวละครเอกชายหญิงในเรื่องแก้วหน้าม้า เพราะพระเจ้าซีซอน้องเคยรับสั่งให้ลงโทษเจ้ของเฮาโดยให้จำขังไว้ในคุกหลวงถึง 3 ครั้ง บางครั้งก็โธ่ถึงกับรับสั่งให้ประหารชีวิตเจ้ของเฮา บางครั้งก็ถึงกับลงมือฟันเจ้ของเฮาด้วยพระองค์เอง ทั้งเคยร่วมมือกับนางสนมคนหนึ่งลอบวางเพลิงหวังให้เจ้ของเฮาถูกไฟคลอกตาย แต่ตัวละครเอกหญิงมีบุญญาธิการจึงรอดตาย ส่วนในเรื่องแก้วหน้าม้าตัวละครเอกหญิงถูกจับจำคุกเพียงครั้งเดียว และพระปิ่นทองก็ไม่เคยรับสั่งให้ฆ่าแก้วหน้าม้า ภายหลังความขัดแย้งของตัวละครทั้งสองยุติลงเพราะตัวละครเอกหญิงทั้งสองเรื่องได้ถอดรูปอัปลักษณ์ทิ้งตลอดกาล กลายเป็นหญิงสาวรูปร่างหน้าตางดงามตลอดไป ตัวละครเอกชายทั้งสองเรื่องจึงไม่รังเกียจและยอมรับเธอเป็นภรรยาเอก

1.2.2 โครงเรื่องย่อยที่เป็นความขัดแย้งของตัวละครเอกหญิงกับตัวละครรองหญิงฝ่ายร้าย มีดังนี้

1) เรื่องแก้วหน้าม้า

ความขัดแย้งระหว่างมณีรัตนาหรือแก้วหน้าม้ากับทศมาลี เนื่องจากพระปิ่นทองโปรดแต่สตรีที่รูปร่างหน้าตางดงาม ดังนั้นเมื่อพบว่าทศมาลีเป็นหญิงสาวที่สวยงามจึงหลงรักตามไปอภิเษกถึงเมืองโรมวิถิ แต่ไม่สามารถตั้งเป็นมเหสีได้เพราะแต่งตั้งแก้วหน้าม้าเป็นมเหสีแล้ว ต่อมาทศมาลีจำงานหมอลงเล่นห่ม่าฝิ่งรูปผึ้งรอยทำให้พระปิ่นทองต้องมนตร์เสน่ห์หลงรักเธอคนเดียว พระปิ่นทองเมื่อเสด็จไปหาทศมาลีที่เมืองโรมวิถิจึงประทับอยู่ที่นั่น ไม่ทรงกลับมาเมืองมิดิลา แก้วหน้าม้าและสองพี่น้องสร้อยสุวรรณกับจันทร์สุดาจึงเดินทางมายังเมืองโรมวิถิเพื่อตามพระปิ่นทองกลับมิดิลา พระปิ่นศิลป์ไชยโอรสทศมาลีทรงวางอุบายจับสตรีทั้งสามไปขังในคุก ต่อมาพระปิ่นแก้วโอรสแก้วหน้าม้าเป็นผู้ที่มาพิสูจน์ว่าทศมาลีทำเสน่ห์พระปิ่นทองจริง และช่วยสตรีทั้งสามนางออกจากการถูกจำขังในคุก ทั้งพระปิ่นทองจึงเดินทางกลับเมืองมิดิลา ความขัดแย้งจบลงด้วยพระปิ่นทองและสตรีทั้งสามต่างก็ให้อภัยทศมาลีและพระปิ่นศิลป์ไชย

2) เรื่องเจ้ของเฮา

ความขัดแย้งระหว่างเจ้ของเฮากับนางกอไซเกง นางเตียนน้ำเกง นางเตียนตั้งเกง นางแอกุยฮุย มีดังนี้ นางกอไซเกงและนางเตียนน้ำเกงเป็นหนึ่งในสนมคนโปรดของพระเจ้าซีซอน้องจึงวางแผนกำจัดนางเจ้ของเฮาเพื่อจะได้ดำรงตำแหน่งองเฮาแทน ใช้ยาพิษใส่สุรามาลอกให้นางเจ้ของเฮาดื่ม แต่ถูกเจ้ของเฮาจับได้จึงฆ่านางสนมทั้งสองคน

นางเตียนตั้งเกง เป็นหนึ่งในสนมคนโปรดของพระเจ้าซีซอน้อง วางแผนกำจัดนางเจ้ของเฮาเพื่อจะได้ดำรงตำแหน่งองเฮาแทน โดยลอบวางเพลิงตำหนักของนางเจ้ของเฮา แต่เจ้ของเฮามีฤทธานุภาพมากจึงหนีออกจากกองเพลิงได้อย่างปลอดภัย ภายหลังเตียนตั้งเกงก็ตกใจกลัวจนเสียชีวิตเมื่อถูกจับได้ว่าเป็นผู้บงการการลอบวางเพลิงคลอกเจ้ของเฮา

นางแอกุยฮุยก็เป็นหนึ่งในสนมคนโปรดของพระเจ้าซีซอน้อง วางแผนกำจัดนางเจ้ของเฮาเพื่อจะได้ดำรงตำแหน่งองเฮาแทน เนื่องจากนางแอกุยฮุยคิดว่าตนเป็นคนที่มีทักษะในด้านการเขียนหนังสือได้เร็วและสวย นางจึงทำแข่งขันเขียนหนังสือกับเจ้ของเฮา โดยนางเอาชีวิตตนเป็นเดิมพันกับตำแหน่งองเฮาแต่ที่สุดท้ายนางแอกุยฮุยแพ้

พระเจ้าชีชวนอ่องต้องช่วยขอร้องนางเจ็องฮองเฮา ให้งดโทษตาย ไม่ฆ่านางแฮกยฮุยตามสัญญา ภายหลังแฮกยฮุยก็ยังกลั่นแกล้งโดยให้สาวใช้ลักลอบเอาตัวฮุยไปลับเปลี่ยนกับโอรสของนางเจ็องฮองเฮา และให้นำเด็กทารกนั้นไปฆ่า แต่บังเอิญนางกำนัลคนหนึ่งเห็นเหตุการณ์ได้ช่วยชีวิตไว้ เธอพาพระ โอรสนั้นหนีออกจากวังระเห่ร้อนอยู่หลายปีกว่าจะได้กลับมาพบหน้านางเจ็องฮองเฮา ส่วนนางแฮกยฮุยภายหลังก็ถูกจับได้ว่าทำผิดก็ถูกจำขังและตายในที่สุด

จากข้อมูลการเปรียบเทียบโครงเรื่องย่อยทั้งสองเรื่องในส่วนที่เหมือนกันคือ ตัวละครเอกชายเป็นผู้มีบารมี มีอำนาจวาสนา เจ้าผู้รักผู้หญิงที่มีรูปร่างหน้าตางดงาม แม้จะมีตัวละครเอกหญิงเป็นภรรยาเอกอยู่แล้ว ก็ยังมีผู้หญิงอื่นเป็นภรรยาอีก ทำให้มีความอิจฉาริษยากันและทำให้เกิดขัดแย้งกันระหว่างตัวละครเอกหญิงกับตัวละครรองหญิงฝ่ายร้าย มีการกลั่นแกล้งใส่ร้ายกันระหว่างภรรยาเพื่อจะกำจัดตัวละครเอกหญิง ส่วนที่ต่างกันก็คือเรื่องเจ็องฮองเฮา จะมีตัวละครรองหญิงฝ่ายร้ายหลายคนเป็นภรรยารองของตัวละครเอกชาย และความขัดแย้งกับตัวละครเอกหญิง มีความรุนแรงมากกว่าในเรื่องแก้วหน้าม้า

2. เปรียบเทียบลักษณะเด่นของรูปร่างหน้าตาและอุปนิสัยของตัวละคร

ลักษณะเด่นและอุปนิสัยของตัวละคร	เรื่องแก้วหน้าม้า	เรื่องเจ็องฮองเฮา
ตัวละครเอกหญิง	มณีรัตนหรือแก้วหน้าม้า	เจ็องฮองเฮา
รูปร่างหน้าตา	หน้าเหมือนม้าจึงดูน่าเกลียดมาแต่กำเนิด ภายหลังฤๅษีสอนเวทมนตร์ที่ถอดรูปหน้าม้าออกแล้วนางกลายเป็นหญิงสาวที่รูปร่างหน้าตาดีงาม	รูปร่างใหญ่โต หน้าตาน่าเกลียดมา ผิดแต่กำเนิด ภายหลังเมื่อพ้น คำสาป ก็มีเซียนหญิงมาสอนเวทมนตร์ที่ถอดรูปหน้าม้าออกแล้วนางก็กลายเป็นหญิงสาวที่งดงาม
อุปนิสัย	ใจกล้าหาญ ซื่อสัตย์ จริ่งใจ รักเดียวใจเดียว จงรักภักดีต่อสามีและบ้านเมือง มีเมตตาให้อภัยคนที่ทำผิด	ใจกล้าหาญ จริ่งใจ รักเดียวใจเดียว จงรักภักดีต่อสามีและบ้านเมือง ซื่อตรง มีเมตตาให้อภัยคนที่ทำผิด แต่ใจร้อน
ความสามารถ	แก้วหน้าม้ามีฤๅษีเป็นอาจารย์สอนวิชาการต่อสู้ สอนเวทมนตร์ทำให้เสกเรือเหาะที่นั่งแล้วลอยไปในอากาศได้ สอนเวทมนตร์ที่ทำให้ถอดหน้าม้าออกได้ ที่ทำให้แปลงกายเป็นชายได้ สอนเวทมนตร์ที่เสกให้มีอาวุธได้ มอมมีดโต้กายสิทธิ์ให้เป็นอาวุธประจำตัว	มีโหงวเซียน 5 พี่น้องและอาจารย์ลิซัวเล่าบ้อ เป็นอาจารย์สอนวิชาการต่อสู้ สอนเวทมนตร์ทำให้เหาะไปในอากาศได้ ดำดินได้ หายตัวได้ สอนเวทมนตร์ ให้อาวุธวิเศษไว้ใช้ ได้แก่ ถ้วย ป้ายทอง ปอเกี่ยม หมวก รองเท้า ทวน กระบอง กระบี่ เกาทัณฑ์ ไหม้ก เครื่องแต่งกายเสื้อผ้า สอนวิชาตำราพิชัยสงคราม
ความเป็นมา	เป็นหญิงสาวชาวบ้าน	เจ็องฮองเฮาคือดาวเหมาตวนแซบนสวรรค์ลงมาจุติเพื่อปราบยุคเข็ญแผ่นดินลบล้างความผิดที่ทำขณะที่อยู่บนสวรรค์ เกิดเป็นหญิงสาวชาวบ้านที่มีฐานะค่อนข้างร่ำรวย

จากข้อมูลการเปรียบเทียบลักษณะตัวละครเอกหญิงทั้งสองเรื่องในส่วนที่เหมือนกันคือ ตัวละครเอกหญิงทั้งสองคนมีรูปร่างหน้าตาอัปลักษณ์แต่กำเนิด แต่ภายหลังมีผู้วิเศษสอนเวทมนตร์คาถา ทั้งช่วยให้สามารถถอดรูปที่อัปลักษณ์ออกไปแล้วก็กลายเป็นหญิงสาวรูปร่างหน้าตางดงาม มีอุปนิสัยคล้ายคลึงกันคือ เป็นคนดีมีเมตตา ชื่อสัตย์ กล้าหาญ รักเดียวใจเดียวแต่ค่อนข้างใจร้อน จะต่างกันที่ผู้วิเศษในเรื่องแก้วหน้าม้าเป็นฤๅษีตามขนบของวรรณกรรมจักร ๆ วงศ์ ๆ ที่ได้รับอิทธิพลมาจากวัฒนธรรมของอินเดีย แต่เจิ้งฮองเฮามีอาจารย์เป็นป็นเซียนหญิงและมีการกล่าวว่เซียนหญิงนั้นได้มอบของวิเศษให้เจิ้งฮองเฮาอย่างมากมายนับสิบชิ้น ในส่วนนี้คงเพราะได้รับอิทธิพลมาจากวรรณกรรมแปลงพงศาวดารจีนเรื่องห้องสิน ซึ่งเป็นวรรณกรรมจีนที่มีเนื้อเรื่องเกี่ยวกับการสู้รบ การทำสงครามกันระหว่างเมืองสองเมือง โดยมีเซียนและเต๋าหยินเข้ามามีบทบาทเข้ามาเกี่ยวข้องกับการช่วยแต่ละฝ่าย เซียนจะมาช่วยฝ่ายพระเจ้าบู้อองแห่งราชวงศ์โจว ส่วนเต๋าหยินมาช่วยพระเจ้าตีวอ้อแห่งราชวงศ์ซาง

ส่วนที่ต่างอีกประการก็คือ ความเป็นมาของเจิ้งฮองเฮาคือ ดาวเหมาตวนแซบนสวรรค์ลงมาจุติเพื่อปราบยุคเข็ญแผ่นดินลบล้างความผิดที่ทำขณะที่ยุบ่นสวรรค์ สะท้อนความเชื่อของชาวจีนที่มักปรากฏในวรรณกรรมแปลงพงศาวดารจีนว่า บุคคลที่มีความสามารถเป็นพิเศษเหนือคนทั่วไปมักเป็นเทพเซียนประจำดาวต่าง ๆ ลงมาจุติ ดังนั้นเจิ้งฮองเฮาจึงจะมีความสามารถพิเศษเหนือมนุษย์ทั้งมีของวิเศษใช้มากกว่าแก้วหน้าม้า เพราะความเชื่อเช่นนี้ไม่ปรากฏในวัฒนธรรมไทย

ตัวละครเอกชาย	พระปิ่นทอง	เจิ้งฮองเฮา
รูปร่างหน้าตา	เป็นชายหนุ่มรูปร่างหน้าตาดี	เป็นชายหนุ่มรูปร่างหน้าตาดี
อุปนิสัย	เป็นชายหนุ่มเจ้าชู้ชอบผู้หญิงที่รูปร่างหน้าตาดีงาม ค่อนข้างซื่อสัตย์ ไม่กล้าออกไปทำศึกสงคราม ไม่ค่อยมีความรับผิดชอบ หูเบา	เป็นชายหนุ่มเจ้าชู้ชอบผู้หญิงที่รูปร่างหน้าตาดีงาม ค่อนข้างซื่อสัตย์ ไม่กล้าออกไปทำศึกสงคราม ไม่ค่อยมีความรับผิดชอบ หูเบา ใจค่อนข้างลำเอียง
ความสามารถ	ไม่มีการกล่าวถึงว่ามีความสามารถอะไรเป็นพิเศษ	ไม่มีการกล่าวถึงว่ามีความสามารถพิเศษ
ความเป็นมา	เป็นโอรสของท้าวภูตลแห่งมณฑลนคร	เป็นฮ่องเต้ครองเมืองซีก๊ก

การเปรียบเทียบลักษณะตัวละครเอกชายทั้งสองเรื่องในส่วนที่เหมือนกันคือ ตัวละครเอกชายเป็นชายหนุ่มรูปร่างหน้าตาดี เป็นผู้มีอำนาจทางการเมืองการปกครอง รักชอบแต่ผู้หญิงที่รูปร่างหน้าตาสวยงาม เป็นชายเจ้าชู้มีภรรยา มากกว่าหนึ่งคน ไม่มีความสามารถอะไรเป็นพิเศษเรื่องการสู้รบหรือการทำสงคราม ค่อนข้างซื่อสัตย์ ไม่ค่อยมีความรับผิดชอบ หูเบา ใจลำเอียง

ลักษณะตัวละคร หญิงฝ่ายร้าย	ทัศนคติ	สนมของพระเจ้าชีชวนอ่องได้แก่ เตี้ยตังเกง เตี้ยวน้ำเกง กอไซเกง แสกุย
รูปร่างหน้าตา	เป็นหญิงสาวที่มีรูปร่างหน้าตาางดงาม	เป็นหญิงสาวที่มีรูปร่างหน้าตาางดงาม
อุปนิสัย	ขี้อิจฉา มีเล่ห์เหลี่ยม	หยิ่งทะนง ขี้อิจฉา มีเล่ห์เหลี่ยมมาก ใจคอ โหดร้าย
ความสามารถ	ไม่มีการกล่าวถึงว่ามีความสามารถพิเศษ	ไม่มีการกล่าวถึงว่ามีความสามารถเป็นพิเศษ
ความเป็นมา	เป็นพระธิดาเจ้าเมืองโรมวิถี	เป็นธิดาของขุนนาง เจ้าเมือง

การเปรียบเทียบลักษณะตัวละครของหญิงฝ่ายร้ายทั้งสองเรื่องในส่วนที่เหมือนกันคือ ตัวละครของหญิงทั้งสองเรื่องมีรูปร่างหน้าตาางดงาม แต่ขี้อิจฉา มีเล่ห์เหลี่ยม ไม่มีความสามารถพิเศษในการสู้รบ ในส่วนที่ต่างกันก็คือ ตัวละครของหญิงฝ่ายร้ายที่เป็นภรรยาของตัวละครเอกชายเรื่องแก้วหน้าม้ามีเพียงคนเดียวและจิตใจไม่โหดร้ายเท่ากับตัวละครของฝ่ายร้ายในเรื่องเจิ้งฮองเฮา

ลักษณะตัวละคร ชายฝ่ายร้าย	ยักษ์พาลราช ยักษ์ประกายมาศ	เต้าหยิน 3 คน เล่าลกเต้าหยิน ป่วยปวดเต้าหยิน ไช้วโหวเต้า
รูปร่างหน้าตา	ไม่เหมือนมนุษย์ มีหน้าตาดุร้ายเพราะเป็นยักษ์	เป็นชายที่มีรูปร่างหน้าตาค่อนข้างอัปลักษณ์ ดุร้าย
อุปนิสัย	รักพวกพ้อง อาฆาตพยาบาทคนที่ทำร้าย พวกพ้องของตน ทะนงในฝีมือ ดุร้าย	หยิ่งทะนง มีเล่ห์เหลี่ยมมาก ใจคอโหดร้าย มักมากในกามรมณ์
ความสามารถ	ยักษ์พาลราชเนื้อหาไม่ได้กล่าวถึงความสามารถ ยักษ์ประกายมาศ มีคาถาอาคม อยู่ยงคงกระพัน พันไม่เข้า ยักษ์ประกายกรต มีคาถาอาคม มี ศรวิเศษ อยู่ยงคงกระพันพันไม่เข้า	มีเวทมนต์คาถา มีของวิเศษ เหาะได้
ความเป็นมา	เป็นยักษ์	ป่วยปวดเต้าหยินกลายเป็นร่างมาจากปีศาจเสือดาว เล่าลกเต้าหยินกลายเป็นร่างมาจากปีศาจจิ้งจอก ไช้วโหวเต้าหยิน กลายเป็นร่างมาจากปีศาจแมงมุม

การเปรียบเทียบลักษณะตัวละครของชายฝ่ายร้ายทั้งสองเรื่องเหมือนกันคือ ตัวละครของชายฝ่ายร้ายทั้งสองเรื่องมีรูปร่างหน้าตาดุร้าย หยิ่งทะนง มีเล่ห์เหลี่ยมมาก ใจคอโหดร้าย มีความสามารถพิเศษ มีเวทมนตร์คาถา มีของวิเศษ ที่ช่วยให้เหาะได้ ในส่วนที่ต่างกันก็คือ ตัวละครของชายฝ่ายร้ายเรื่องแก้วหน้าม้าเป็นยักษ์ เป็นลักษณะตัวละครแบบฉบับตามแบบขนบการแต่งนิทานไทยที่ตัวละครฝ่ายร้ายมักเป็นยักษ์หรือภูตผีปีศาจ เช่น พระอภัยมณี

พระรถเมรี สังข์ทอง พิกุลทอง เป็นต้น ส่วนตัวละครรองชายฝ่ายร้ายเรื่องเงี้ยวของเฮาเป็นเต้าหยิน ซึ่งผู้แต่งได้รับอิทธิพลการสร้างตัวละครชายฝ่ายร้ายเช่นเต้าหยินจากวรรณกรรมแปลงศาวดารจีนเรื่องห้องสินซึ่งเป็นวรรณกรรมแปลงศาวดารจีนที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการทำสงครามกันระหว่างพระเจ้าบุนอ่องแห่งราชวงศ์โจว ที่ทำสงครามกับกองทัพของพระเจ้าตีวอ่องแห่งราชวงศ์ซาง ทั้งสองกองทัพจะมีเทพเซียนและเต้าหยินมาช่วยสู้รบ โดยเทพ เซียนมักจะช่วยฝ่ายกองทัพพระเจ้าบุนอ่อง เต้าหยินจะช่วยฝ่ายกองทัพพระเจ้าตีวอ่อง

อภิปรายผล

ผลจากการวิเคราะห์ข้างต้นสะท้อนเห็นได้ว่า องค์ประกอบของนวนิยายเรื่องเงี้ยวของเฮามีส่วนที่เหมือนกันกับองค์ประกอบของนิทานไทยเรื่องแก้วหน้าม้ามากกว่าส่วนที่ต่างกัน เพราะส่วนที่เหมือนคือส่วนหลักอันได้แก่ โครงเรื่องใหญ่ โครงเรื่องย่อย ลักษณะตัวละครเอกหญิง ลักษณะตัวละครเอกชาย ลักษณะตัวละครรองหญิงฝ่ายร้าย ลักษณะตัวละครรองชายฝ่ายร้าย ส่วนที่ต่างมักเป็นรายละเอียดปลีกย่อยที่ช่วยเพิ่มความสนุกสนานตื่นเต้นทำให้เนื้อเรื่องสนุกสนานยิ่งขึ้นตามขนบการแต่งวรรณกรรมจีน ดังเช่นการมีลักษณะตัวละครที่เป็นเซียน เต้าหยิน หรือวิธีการใช้อาวุธพิเศษชนิดต่าง ๆ เช่น หมวก เสื้อ ยาม แส้ ดวงแก้ว ฝ้ายยันต์ กระพรวน กระบี่ น้ำเต้า เข็ม ถุง เป็นต้น หรือการสะท้อนความเชื่อเรื่องเทพประจำดาวต่าง ๆ ลงมาจัดเป็นมนุษย์เพื่อต่อบุคคลเชิงผ่นดินองค์ประกอบของเนื้อเรื่องบางประการเช่นนี้ น่าจะได้รับอิทธิพลจากวรรณกรรมแปลงศาวดารจีนเรื่องห้องสิน ประกอบกับการแต่งเรื่องเงี้ยวของเฮานั้นผู้แต่งได้เค้าโครงเรื่องจากวรรณกรรมแปลงศาวดารจีนเรื่องเลียดก๊ก เนื่องจากเนื้อหาของเรื่องเงี้ยวของเฮามีเค้าโครงที่เกี่ยวกับการทำสงครามระหว่างเมืองต่าง ๆ ในยุคชุนชิวต่อจ้านกั๋ว จึงอนุมานได้ว่าการแต่งนิยายจีนแปลงเรื่องเงี้ยวของเฮานอกจากผู้แต่งจะได้รับอิทธิพลการแต่งจากวรรณกรรมแปลงศาวดารจีนแล้ว ยังได้รับอิทธิพลมาจากข้อมูลในนิทานไทยเรื่องแก้วหน้าม้าอีกด้วย สอดคล้องกับคำกล่าวของตรีศิลป์ บุญขจรว่า แนวทางการศึกษาวรรณคดีเปรียบเทียบทำให้เห็นถึงความสัมพันธ์ที่มีต่อกันในเชิงอิทธิพลและที่มาของวรรณกรรม หรือข้อมูลงานวิจัยของรีนฤทัย สัจจพันธุ์ ที่ผู้วิจัยนำมาอ้างอิงในบทนำว่า ลักษณะนางจิ้งฉุนตัวละครหญิงในเลียดก๊กก็มีอิทธิพลต่อความคิดของสุนทรภู่ในการสร้างตัวละครนางวารีในเรื่องพระอภัยมณี หรืองานวิจัยของทีพัชรินทร์ อนันต์ศิริวัฒน์ที่วิเคราะห์ไว้ในบทความวิจัยเรื่องอิทธิพลวรรณกรรมแปลงศาวดารจีนเรื่องห้องสินต่อวรรณกรรมประเภทนิทานเรื่องโกมินทร์ว่า “ผู้แต่งได้จำลองบทบาทของโกมินทร์มาจากบทบาทของโลเฉีย (นาจา) ในเรื่องห้องสิน ด้วยอุปนิสัยและบทบาทของโลเฉีย (นาจา) และโกมินทร์มีความคล้ายคลึงกันมากกว่าความต่าง” (พัชรินทร์ อนันต์ศิริวัฒน์, 2557) จึงอนุมานได้ว่าองค์ประกอบต่าง ๆ ของวรรณกรรมที่แต่งขึ้นก่อนอาจจะมีอิทธิพลต่อการแต่งวรรณกรรมเรื่องต่าง ๆ ที่แต่งขึ้นในภายหลังได้

เอกสารอ้างอิง

กรมศิลปากร. (2544). **บทละครนอกเรื่องแก้วหน้าม้า**. กรุงเทพฯ : จงเจริญการพิมพ์.

กรมหมื่นนเรศโยธี. (2518). **เลียดก๊ก**. กรุงเทพฯ: ศิลปาบรรณาการ.

ตรีศิลป์ บุญขจร. (2553). **ด้วยแสงแห่งวรรณคดีเปรียบเทียบ วรรณคดีเปรียบเทียบไทย**.

กรุงเทพฯ : ศูนย์วรรณคดีศึกษา คณะอักษรศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ถาวร ลิกขโกศล.(2550). **เงี้ยวของเฮา**. เล่มที่ 1-4. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: บริษัทสร้างสรรค์บุ๊คส์.

ปร.(นามแฝงของประกอบ โชประการ). (2550). **เงี้ยวของเฮา**. เล่มที่ 1-4. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: บริษัทสร้างสรรค์บุ๊คส์.

พัชรินทร์ อนันต์ศิริวัฒน์. (2557). **อิทธิพลวรรณกรรมแปลงศาวดารจีนเรื่องห้องสินต่อวรรณกรรมประเภทนิทานเรื่องโกมินทร์**. วารสารวารสารมนุษยศาสตร์มหาวิทยาลัยนเรศวร .11(2) พฤษภาคม – สิงหาคม 2557 : 37-55.

- รินฤทัย สัจจพันธุ์ (2531). อิทธิพลวรรณกรรมต่างประเทศที่มีต่อวรรณกรรมไทย. กรุงเทพฯ : ฝ่าย
ตำราและอุปกรณ์การศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สีว์จิ่งหลิน. (2506). ห้องสินสถาปนาเทวดาจีน. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: บริษัทสร้างสรรค์บุ๊คส์.
- วิเชียร เกษประทุม. (2551). เล่าเรื่องแก้วหน้าม้า. กรุงเทพฯ : พัฒนาศึกษา.
- อุทัย สินธุสาร. (2521). สารานุกรมไทย. เล่มที่ 5. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : อาศรมศิลป์และศาสตร์.